

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 65

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 26 ianuarie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.600/2016. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru modificarea anexei nr. 2 la Regulamentul privind autorizarea sau recunoașterea autorizării persoanelor fizice și juridice române, ale unui alt stat membru al Uniunii Europene sau ale unui stat care aparține Spațiului Economic European în vederea realizării și verificării lucrărilor de specialitate în domeniul cadastrului, al geodeziei și al cartografiei pe teritoriul României, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 107/2010	2
1.680/2016. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru închiderea vechilor evidențe de cadastru și publicitate imobiliară, pe sectoare cadastrale, cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Urziceni din județul Ialomița, ca urmare a finalizării lucrărilor sistematice de cadastru și deschiderii noilor cărți funciare	3
3.697/727/2016. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate pentru aprobarea Procedurii de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și a modelului și conținutului formularului 603 „Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate”	4–8
4.477/2016. — Ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice privind aprobarea standardelor profesionale de formare continuă pentru funcțiile didactic auxiliare din învățământul preuniversitar secretar școlar, laborant școlar, pedagog școlar, corepetitor, pe etape de formare continuă — debutant și cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat	9
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Hotărârea din 14 iunie 2016 în Cauza Ștepanian împotriva României	10–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

pentru modificarea anexei nr. 2 la Regulamentul privind autorizarea sau recunoașterea autorizării persoanelor fizice și juridice române, ale unui alt stat membru al Uniunii Europene sau ale unui stat care aparține Spațiului Economic European în vederea realizării și verificării lucrărilor de specialitate în domeniul cadastrului, al geodeziei și al cartografiei pe teritoriul României, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 107/2010

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (2) lit. b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa nr. 2 la Regulamentul privind autorizarea sau recunoașterea autorizării persoanelor fizice și juridice române, ale unui alt stat membru al Uniunii Europene sau ale unui stat care aparține Spațiului Economic European în vederea realizării și verificării lucrărilor de specialitate în domeniul cadastrului, al geodeziei și al cartografiei pe teritoriul României, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și

Publicitate Imobiliară nr. 107/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 13 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,
Radu Codruț Ștefănescu

București, 23 decembrie 2016.
Nr. 1.600.

ANEXĂ
(Anexa nr. 2 la regulament)

Model de cerere pentru autorizarea persoanelor fizice

Către ANCPI/OCPI .....

Domnule/Doamnă președinte al comisiei de autorizare,

Subsemnatul/Subsemnata, ..., născut/născută în localitatea ....., județul ....., având cetățenia ....., domiciliat/domiciliată în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., sectorul/județul ....., telefon ....., e-mail ....., cod numeric personal*) [.....], posesor/posesoare al/a diplomei de inginer/subinginer/tehnician seria/nr. ...., promoția ....., eliberată de ..... din ....., solicit autorizarea în categoria de lucrări A/B/C/D.

În susținerea cererii anexez următoarele:

1. curriculum vitae;
2. lista de lucrări de specialitate realizate și a celor la care am participat (denumirea lucrării, amplasament, tipuri de lucrări de specialitate realizate etc.);
3. copii ale actelor de studii/specializări;
4. copia carnetului de muncă, vizat;
5. certificat de cazier judiciar, original;
6. certificat de cazier fiscal, original;
7. chitanță taxă autorizare, copie.

NOTĂ:

Sunt de acord ca Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) să solicite în numele meu și pentru mine cazierul judiciar de la instituțiile abilitate, conform dispozițiilor art. 20 alin. (5) din Legea nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Semnătura .....

Data .....

*) Sau echivalent.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN**pentru închiderea vechilor evidențe de cadastru și publicitate imobiliară, pe sectoare cadastrale, cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Urziceni din județul Ialomița, ca urmare a finalizării lucrărilor sistematice de cadastru și deschiderii noilor cărți funciare**

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (2) lit. p) și art. 15 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Se declară închise vechile evidențe de cadastru și publicitate imobiliară, pe sectoare cadastrale, cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Urziceni din județul Ialomița.

(2) Unitățile administrativ-teritoriale și sectoarele cadastrale pentru care se declară închise vechile evidențe de cadastru și publicitate imobiliară sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) De la data deschiderii cărților funciare din oficiu, orice alte evidențe de cadastru și publicitate imobiliară se înlocuiesc, pentru sectoarele din unitățile administrativ-teritoriale prevăzute în anexa la prezentul ordin, cu planul cadastral și noile cărți funciare.

(2) Vechile evidențe se păstrează în arhiva biroului teritorial și pot fi consultate pentru istoric.

Art. 3. — Identificarea și numerotarea imobilelor cuprinse în titlurile de proprietate emise în baza legilor fondului funciar sau alte acte de proprietate, planuri și alte evidențe cadastrale și de publicitate imobiliară anterioare realizării cadastrului și deschiderii noilor cărți funciare, pe sectoarele din unitățile administrativ-teritoriale prevăzute în anexa la prezentul ordin, își pierd valabilitatea.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru
și Publicitate Imobiliară,
Ileana Spiroiu

București, 30 decembrie 2016.

Nr. 1.680.

ANEXĂ

Lista unităților administrativ-teritoriale și a sectoarelor cadastrale în care se declară închise vechile evidențe de cadastru și publicitate imobiliară

Nr. crt.	Denumirea unității administrativ-teritoriale	Județul	Sectoarele cadastrale în care se declară închise vechile evidențe de cadastru și publicitate imobiliară
1	Urziceni	Ialomița	127, 65, 66, 67, 68, 62, 63, 81, 92, 94, 125, 126, 22, 40, 43, 64, 77, 88, 89, 90

ORDIN**pentru aprobarea Procedurii de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și a modelului și conținutului formularului 603 „Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate”**

Având în vedere dispozițiile:

— art. 153 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 342 alin. (1) și (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

în temeiul prevederilor art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emit următorul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzută în anexa nr. 1 la prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă modelul și conținutul formularului 603 „Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate”, prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul ordin.

Art. 3. — Formularul prevăzut la art. 2 se completează și se depune conform instrucțiunilor prevăzute în anexa nr. 3 la prezentul ordin.

Art. 4. — În tot cuprinsul prezentului ordin, referirile la Codul fiscal reprezintă trimiteri la Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, iar referirile la Codul de procedură fiscală reprezintă trimiteri la Legea

nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului de la art. 2 sunt prevăzute în anexa nr. 4 la prezentul ordin.

Art. 6. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I

Art. 8. — Direcțiile de specialitate și structurile subordonate din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, direcțiile de specialitate din cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, precum și casele de asigurări de sănătate care funcționează în subordinea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Eugen-Dragoș Doros

Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Gheorghe-Radu Țibichi

ANEXA Nr. 1

PROCEDURA DE EXCEPTARE**de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate**

1. Prezenta procedură se utilizează pentru aplicarea prevederilor privind exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate, respectiv care dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală și maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, care produce

efecte pe teritoriul României, și care obțin venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii.

2. Procedura se aplică de către compartimentul cu atribuții de gestiune registru contribuabili și declarații fiscale persoane fizice din cadrul organului fiscal competent, denumit în continuare *compartiment de specialitate*.

3. În sensul prezentei proceduri, *organul fiscal competent* este organul fiscal la care persoana fizică are obligația să declare veniturile realizate pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii.

4. Persoanele fizice care dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală și maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, care produce efecte pe teritoriul României, și fac dovada valabilității asigurării nu datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile realizate, potrivit prevederilor art. 153 alin. (1) și (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

a) cetățenii români cu domiciliul în țară;

b) cetățenii străini și apatrizii care au solicitat și au obținut prelungirea dreptului de ședere temporară ori au domiciliul în România;

c) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene care au solicitat și au obținut dreptul de a sta în România pentru o perioadă de peste 3 luni;

d) persoanele din statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană care îndeplinesc condițiile de lucrător frontalier și desfășoară o activitate salariată sau independentă în România și care rezidă în alt stat membru în care se întorc de regulă zilnic ori cel puțin o dată pe săptămână;

e) pensionarii din sistemul public de pensii care nu mai au domiciliul în România și care își stabilesc reședința pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene, respectiv domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România aplică un acord bilateral de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală-maternitate.

5. Pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, persoana care se încadrează în una dintre situațiile prevăzute la pct. 4 depune la organul fiscal competent, direct sau prin împuternicit, „Declarația pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate” (formular 603), însoțită de documente justificative care atestă faptul că se încadrează în una dintre situațiile prevăzute la pct. 4, cum sunt:

- a) Document portabil A1;
- b) TR/R1 — Formular privind legislația aplicabilă;
- c) PM/RO101 — Certificat privind legislația aplicabilă;
- d) MD/RO101 — Certificat privind legislația aplicabilă etc.

6. Documentele justificative menționate la pct. 5 se prezintă în copie și original.

Copia se certifică de organul fiscal „conform cu originalul”, iar originalul se restituie contribuabilului. În situația depunerii declarației prin poștă, documentele justificative se vor anexa în copie legalizată.

7. Compartimentul de specialitate analizează declarația și documentele justificative depuse de persoana care se încadrează în una dintre situațiile de la pct. 4.

8. (1) În situația în care din documentele justificative prezentate se constată că respectivul contribuabil nu îndeplinește condițiile legale pentru a fi exceptat de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, compartimentul de specialitate va asigura exercitarea de către contribuabil a dreptului de a fi ascultat, conform prevederilor art. 9 din Codul de procedură fiscală.

(2) Compartimentul de specialitate înștiințează în scris contribuabilul cu privire la soluția care urmează să fie adoptată, faptele și împrejurările relevante care au dus la luarea acestei decizii, inclusiv precizarea termenului la care acesta trebuie să se prezinte la audiere. În cadrul audierii contribuabilul are dreptul să își exprime în scris punctul de vedere sau să notifice despre renunțarea la acest drept.

(3) Concluziile procedurii de audiere a contribuabilului sunt consemnate într-un proces-verbal încheiat în două exemplare, din care un exemplar se comunică acestuia.

(4) Ulterior, compartimentul de specialitate întocmește un referat prin care propune respingerea solicitării.

(5) Organul fiscal competent comunică contribuabilului, potrivit Codului de procedură fiscală, respingerea motivată a solicitării de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate. În aceste situații se stabilesc obligații de plată și se emit decizii de impunere privind plățile anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate, precum și decizii de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile realizate.

(6) Decizia de impunere se comunică contribuabilului, potrivit art. 47 din Codul de procedură fiscală.

9. (1) În situația în care se constată că documentația depusă este incompletă, organul fiscal notifică contribuabilul cu privire la necesitatea completării documentelor justificative, conform legii.

(2) Notificarea se comunică contribuabilului, în conformitate cu prevederile art. 47 din Codul de procedură fiscală.

(3) În cazul în care contribuabilul nu completează documentația în termen de 15 zile de la data comunicării notificării ori din documentația depusă nu rezultă că respectivul contribuabil îndeplinește condițiile de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, compartimentul de specialitate, înaintea luării deciziei de respingere a cererii, va asigura exercitarea de către contribuabil a dreptului de a fi ascultat, conform prevederilor art. 9 din Codul de procedură fiscală potrivit precizărilor de la pct. 8.

10. Dacă din documentele justificative prezentate se constată că respectivul contribuabil îndeplinește condițiile legale pentru a fi exceptat de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, compartimentul de specialitate operează în evidența fiscală faptul că persoana respectivă nu datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

11. Contribuția de asigurări sociale de sănătate se datorează inclusiv pentru luna în cursul căreia contribuabilul a îndeplinit condițiile de scoatere din evidență ca plătitor de contribuții de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii.

12. Pentru contribuabilii care solicită exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate odată cu înregistrarea la organul fiscal a contractului/contractelor de închiriere sau odată cu depunerea declarației de venit estimat/norma de venit și care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege, compartimentul de specialitate nu stabilește obligații de plată și nu emite decizii de impunere privind plățile anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate.

13. Pentru contribuabilii care solicită exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate ulterior înregistrării contractului/contractelor de închiriere sau depunerii declarației de venit estimat/norma de venit la organul fiscal, compartimentul de specialitate desființează total sau parțial, după caz, deciziile de impunere prin care au fost stabilite obligații de plată privind contribuția de asigurări sociale de sănătate, începând cu luna următoare celei în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru exceptare.

14. Actul administrativ fiscal emis ca urmare a desființării totale sau parțiale a deciziei de impunere se comunică contribuabilului în conformitate cu prevederile art. 47 din Codul de procedură fiscală.

15. Persoanele care obțin venituri pentru care contribuția de asigurări sociale de sănătate se reține la sursă, potrivit legii, în vederea exceptării în cursul anului fiscal de la plata contribuției, au obligația prezentării plătitorului de venit a unei declarații pe propria răspundere care să conțină datele de identificare a persoanei în cauză, însoțită de documentele justificative de la pct. 5.

16. Documentele justificative se prezintă plătitorului de venit în copie legalizată.

17. Documentele justificative primite de la contribuabil și cele emise de compartimentul de specialitate în aplicarea prezentei proceduri se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

603

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate

I. DATE DE IDENTIFICARE A CONTRIBUABILULUI

Nume				Inițiala tatălui		Cod de identificare fiscală					
Prenume						Pașaport /Carte de identitate					
						Seria Nr.					
Strada				Număr		Banca					
						Cont bancar (IBAN)					
Bloc	Scara	Etaj	Ap.	Județ/sector							
Localitate			Cod poștal								
Telefon			Fax			E-mail					
Țara											

II. DATE DE IDENTIFICARE A ÎMPUTERNICITULUI

Nume, prenume/Denumire				Cod de identificare fiscală									
Strada				Număr		Bloc		Scară		Etaj		Ap.	
Județ/Sector				Localitate				Cod poștal					
Nr /data act imputernicire				Telefon				E-mail					
				Fax									

*) Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

III. DATE PRIVIND EXCEPTAREA DE LA PLATA CONTRIBUȚIEI DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, declar pe propria răspundere că dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală-maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, care produce efecte pe teritoriul României, și mă încadrez în categoria:

cetățeni români cu domiciliul în țară;

cetățeni străini și apatrizi care au solicitat și au obținut prelungirea dreptului de ședere temporară ori au domiciliul în România;

cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene care au solicitat și au obținut dreptul de a sta în România pentru o perioadă de peste 3 luni;

persoane din statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană care îndeplinesc condițiile de lucrător frontalier și desfășoară o activitate salariată sau independentă în România și care rezidă în alt stat membru în care se întorc de regulă zilnic ori cel puțin o dată pe săptămână.

pensionari din sistemul public de pensii care nu mai au domiciliul în România și care își stabilesc reședința pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene, respectiv domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România aplică un acord bilateral de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală-maternitate.

Anexez la prezenta următoarele documente justificative eliberate de instituția competentă din statul în care a fost încheiată asigurarea:

.....
.....

care atestă calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, în statul de reședință/alt stat

începând cu data de / / până la data de / /

Având în vedere că sunt asigurat pentru asigurările sociale de sănătate în statul de reședință/alt stat....., solicit exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile pentru care se datorează contribuția menționată, potrivit legii, începând cu data de (zi/lună/an).....

Prin prezenta mă oblig să anunț, în termen de 15 zile calendaristice, organul fiscal competent cu privire la orice schimbare care va surveni în cele declarate mai sus.

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, declar că datele din această declarație sunt corecte și complete.

Semnătură contribuabil

Semnătură împuternicit

Loc rezervat organului fiscal

Nr. Înregistrare

Data:

Instrucțiuni de completare a formularului 603 „Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate”

1. Depunerea declarației

Declarația se depune la organul fiscal competent de către persoanele care obțin venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii, și care dețin o asigurare socială de sănătate încheiată pe teritoriul altui stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și al Confederației Elvețiene sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală și maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, care produce efecte pe teritoriul României.

Declarația se depune de persoana în cauză sau de către împuternicitul acesteia, ca urmare a îndeplinirii condițiilor legale în vederea exceptării de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile realizate și face dovada acestui fapt.

Declarația se completează în două exemplare, originalul se depune la organul fiscal competent, iar copia se păstrează de către contribuabil sau de către împuternicitul acestuia.

Declarația se depune, pe suport hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poștal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin celelalte metode prevăzute de lege, împreună cu documentele justificative care atestă dreptul persoanei de a solicita exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Data depunerii declarației este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă, după caz.

2. Organul fiscal competent

Prin *organ fiscal competent* se înțelege organul fiscal la care persoana are obligația să declare veniturile realizate, potrivit legii.

3. Completarea declarației

Declarația se completează de către contribuabili sau de către împuterniciții acestora, înscriind corect, complet și cu bunăcredință informațiile prevăzute de formular.

Declarația se semnează de către contribuabil sau de către împuternicit.

CAPITOLUL I

Date de identificare a contribuabilului

Cod de identificare fiscală — se înscrie codul numeric personal sau numărul de identificare fiscală, atribuit de către Agenția Națională de Administrare Fiscală cu ocazia înregistrării fiscale, după caz.

În cazul în care declarația este completată de către împuternicit, se va înscrie codul numeric personal/numărul de identificare fiscală al contribuabilului pe care îl reprezintă.

Adresa — se înscrie adresa unde își are domiciliul sau adresa unde locuiește efectiv contribuabilul, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, conform legii.

În cazul persoanelor fizice nerezidente, care nu au domiciliul fiscal în România, se înscrie adresa acestora din străinătate.

Banca, Cont bancar (IBAN) — se înscriu denumirea băncii și codul IBAN al contului bancar al contribuabilului.

CAPITOLUL II

Date de identificare a împuternicitului

Se completează cu datele de identificare a împuternicitului, numai în cazul în care declarația se depune de către împuternicitul desemnat de contribuabil, potrivit dispozițiilor art. 18 din Codul de procedură fiscală.

Cod de identificare fiscală — se înscrie codul de identificare fiscală a împuternicitului.

Adresa — se înscrie adresa domiciliului fiscal al împuternicitului, conform legii.

Nr./dată act împuternicire — se înscriu numărul și data cu care împuternicitul a înregistrat actul de împuternicire, în formă autentică și în condițiile prevăzute de lege, la organul fiscal.

CAPITOLUL III

Date privind exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate

Se bifează căsuța corespunzătoare categoriei de contribuabil exceptat de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, potrivit prevederilor art. 153 alin. (1) și (2) din Codul fiscal.

Se completează cu denumirea documentelor justificative pe care contribuabilul le anexează la declarație.

Documentele justificative care atestă că persoana nu are calitatea de contribuabil la sistemul național de asigurări sociale de sănătate și nu datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate pot fi:

— Documentul portabil A1 care dovedește menținerea titularului la sistemul de securitate socială al statului de care aparține instituția emitentă, în situația persoanelor aflate sub incidența regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială;

— Formular privind legislația aplicabilă în situația persoanelor aflate sub incidența acordurilor în domeniul securității sociale la care România este parte, completat de instituția competentă a statului respectiv.

Documentele se prezintă în copie și original. Copia se certifică de organul fiscal „conform cu originalul”, iar originalul se restituie contribuabilului.

În situația depunerii cererii prin poștă, documentele justificative se vor anexa în copie legalizată.

Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului

Denumire: „Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate” (603)

1. Format: A4/t2

2. U/M: seturi

3. Caracteristici de tipărire: se tipărește pe ambele fețe.

4. Se difuzează gratuit.

5. Se utilizează în vederea exceptării de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au

calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate în România.

6. Se întocmește în două exemplare de contribuabil sau de împuternicitul acestuia, după caz.

7. Circulă:

— originalul, la organul fiscal competent/plătitorul de venit;

— copia, la contribuabil.

8. Se arhivează la dosarul contribuabilului.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**privind aprobarea standardelor profesionale de formare continuă pentru funcțiile didactic auxiliare din învățământul preuniversitar secretar școlar, laborant școlar, pedagog școlar, corepetitor, pe etape de formare continuă — debutant și cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat**

În conformitate cu prevederile Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 242, 244 și 245 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă standardele profesionale de formare continuă pentru funcțiile didactic auxiliare din învățământul preuniversitar secretar școlar, laborant școlar, pedagog școlar, corepetitor, pe etape de formare continuă (debutant și cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat), prevăzute în anexele nr. 1—8*) care fac parte integrantă din prezentul ordin:

1. standardele profesionale de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară secretar școlar:

a) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară secretar școlar — debutant (anexa nr. 1);

b) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară secretar școlar — cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat (anexa nr. 2);

2. standardele profesionale de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară laborant școlar:

a) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară laborant școlar — debutant (anexa nr. 3);

b) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară laborant școlar — cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat (anexa nr. 4);

3. standardele profesionale de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară pedagog școlar:

a) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară pedagog școlar — debutant (anexa nr. 5);

b) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară pedagog școlar — cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat (anexa nr. 6);

4. standardele profesionale de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor:

a) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor — debutant (anexa nr. 7);

b) Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor — cu vechime mai mare de 5 ani/experimentat (anexa nr. 8).

Art. 2. — Standardele profesionale de formare continuă pentru funcțiile didactic auxiliare din învățământul preuniversitar, cuprinse în anexele nr. 1—8*) la prezentul ordin, constituie un instrument necesar asigurării calității proceselor de acreditare și implementare a programelor de formare continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar și profesionalizării carierei didactice, un referențial pentru sistemul de formare continuă, asigurând un cadru coerent și unitar dezvoltării profesionale.

Art. 3. — Direcțiile generale/Direcțiile din cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și instituțiile cu rol/atribuții în formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației naționale și cercetării științifice,

Monica Cristina Anisie,

secretar de stat

București, 6 iulie 2016.

Nr. 4.477.

*) Anexele nr. 1—8 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

HOTĂRÂREA din 14 iunie 2016 în Cauza Stepanian împotriva României

(Cererea nr. 60.103/11)

Strasbourg

Definitivă la 14 septembrie 2016

Hotărârea a devenit definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă. În Cauza Stepanian împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din: András Sajó, președinte, Vincent A. De Gaetano, Nona Tsotsoria, Paulo Pinto de Albuquerque, Krzysztof Wojtyczek, Iulia Motoc, Gabriele Kucsko-Stadlmayer, judecători, și Marialena Tsirli, grefier de secție, după ce a deliberat în camera de consiliu la 10 mai 2016, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 60.103/11 îndreptată împotriva României, prin care doi resortisanți ai acestui stat, doamna Angela Stepanian (*reclamanta*) și domnul Dorel Stepanian (*reclamantul*), au sesizat Curtea la 7 septembrie 2011, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanții au fost reprezentați de către doamna N. Popescu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamanții se plâng de faptul că S.N., respectiv fiul reclamantei și tatăl reclamantului, a suferit rele tratamente la spitalul de psihiatrie și de faptul că ancheta desfășurată nu a fost efectivă.

4. La 18 decembrie 2012, cererea a fost comunicată Guvernului.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele speței

5. Reclamanții s-au născut în 1942 și, respectiv, 1990 și locuiesc în București.

6. În 1994, S.N., născut în 1968, a fost diagnosticat cu schizofrenie paranoidă. Acesta primea tratament și era internat periodic la Spitalul de Psihiatrie pentru Bolnavi Cronici de la Gura Ociței. Reclamanta, care îi era mamă și curator, îl vizita în mod frecvent la spital și se interesa cu privire la starea sa la medicul curant, care era și director al spitalului.

7. La 18 ianuarie 2010, S.N. a fost internat la spitalul de psihiatrie pentru examene medicale și tratament.

8. În seara zilei de 14 februarie 2010, S.N. a refuzat tratamentul prescris și a împins mâna asistentei care-i oferea tratamentul. Directoarea spitalului a decis că tratamentul trebuia administrat și i-a prescris o injecție cu clorpromazină. Asistenta medicală a solicitat ajutorul a doi colegi pentru a putea administra tratamentul lui S.N.

Conform reclamanților, trei angajați ai spitalului l-au imobilizat pe S.N. de o balustradă și i-au aplicat numeroase lovituri de pumn la cap, la ochiul stâng și la urechea dreaptă. Asistenta medicală i-a injectat tratamentul și l-a închis într-o cameră izolată, cunoscută în limba română sub numele de „izolator”, timp de 12 ore, fără monitorizare. În acest interval nu i-a fost acordat niciun tratament medical pentru rănilor suferite. S.N. nu a primit decât apă; trebuia să-și facă nevoile într-o găleată

adusă în camera în care se afla, cameră care nu era dotată cu toaletă.

9. S., asistenta medicală, nu l-a informat pe medic cu privire la faptul că S.N. fusese imobilizat cu forța și plasat în izolare. Aceasta nu a menționat acest incident nici în fișa de observație clinică a pacientului.

A. **Tratamentul medical în urma incidentului din 14 februarie 2010**

10. La 15 februarie 2010, S.N. a fost examinat de un doctor care a constatat în raportul său că prezenta o tumefacție generalizată la nivelul capului și o echimoză localizată la nivelul ochiului stâng. La 16 februarie 2010, un medic oftalmolog a constatat că prezenta un hematom și că suferea de o hemoragie la nivel ocular. Un examen radiologic efectuat în aceeași zi a relevat că avea fracturi la trei coaste.

11. La 17 februarie 2010, S.N. a fost transferat de urgență, ca urmare a stării sale de sănătate foarte grave, la spitalul din Târgoviște. Medicii care l-au examinat au decis că era necesară de urgență o operație la plămâni pentru care era obligatoriu consimțământul reclamantei, în calitate de curator. Un vehicul al spitalului din Târgoviște a venit să o ia pe reclamantă de la București și să o ducă la Târgoviște. La momentul respectiv aceasta a aflat de starea gravă de sănătate a fiului său și și-a exprimat consimțământul pentru operație. La 19 februarie 2010, S.N. a suferit un drenaj chirurgical al plămânilor și o pleurotomie a plămânului drept, în cursul căreia a fost scoasă o cantitate de 2.500 ml de sânge coagulat. Acesta a rămas în spital până la 24 februarie 2010.

12. La 15 martie 2010, un medic legist din cadrul Serviciului Județean de Medicină Legală Dâmbovița l-a examinat pe S.N. la solicitarea Poliției Gura Ociței. În raportul întocmit s-a constatat că la 14 februarie 2010 a suferit vătămări corporale pentru care fuseseră necesare îngrijiri medicale de 22—24 de zile și că acestea îi puseseră viața în pericol.

B. **Acțiunea disciplinară împotriva personalului spitalului**

13. Ca urmare a incidentului din 14 februarie 2010 a fost deschisă o anchetă în cadrul spitalului.

14. La 1 martie 2010, persoanele implicate în incidentul din 14 februarie 2010 au declarat că S.N. nu fusese violent față de ele în timpul incidentului și că erau la curent cu privire la interdicția absolută, instituită prin regulamentul spitalului, de a recurge la violențe împotriva pacienților.

15. Două dintre persoanele răspunzătoare pentru violențe au fost concediate și a treia persoană a fost sancționată cu reținere

din salariu timp de trei luni. Concedierile au fost confirmate de instanță în urma plângerilor persoanelor în cauză.

C. Plângerea penală împotriva personalului spitalului

16. Poliția Gura Ocniței a deschis o anchetă împotriva angajaților spitalului. La solicitarea poliției, la 26 martie 2010, reclamanta a dat o declarație prin care a solicitat despăgubiri pentru prejudiciul suferit de S.N.

17. La 1 aprilie 2010, aceasta a formulat o plângere penală pentru omor din culpă împotriva celor trei angajați ai spitalului din Gura Ocniței care i-au aplicat lovituri fiului său la 14 februarie 2010. Și-a reluat cererea de constituire ca parte civilă în procedură în numele fiului său.

18. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție i-a audiat pe reclamantă și angajații din cauză. Aceștia au declarat că fuseseră chemați pentru a-l imobiliza pe S.N. care devenise agitat și violent.

19. Prin Rezoluția parchetului din 5 iulie 2010 s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe motiv că elementele constitutive ale infracțiunii nu erau întrunite în speță. Având ca temei declarațiile primite și concluziile raportului medico-legal din 15 martie 2010, s-a reținut că utilizarea forței fusese necesară pentru imobilizarea lui S.N. și pentru administrarea tratamentului medical prescris și nu a avut ca scopuciderea acestuia:

„Învinuiții au fost chemați cu scopul de a-l imobiliza pe pacient și, în momentul în care au intrat în camera în care se găsea, acesta s-a aruncat spre ei, încercând să-i lovească. Pe fondul comportamentului agresiv al pacientului, cei trei învinuiți au încercat să-l imobilizeze și pe coridor a izbucnit o încăierare.

Conform raportului medico-legal, [...] reiese că [S.N.] prezenta leziuni traumatice care ar fi putut fi provocate la 14 februarie 2010 de lovituri [...] necesitând 22—24 de zile de îngrijiri medicale, leziunile punându-i viața în pericol.

Probele administrate au demonstrat că a existat o încăierare între victimă și cei trei învinuiți, în urma căreia persoanele implicate în incident au suferit leziuni mai mult sau mai puțin grave.

Trebuie reținut că această încăierare între partea vătămată și cei trei învinuiți nu putea fi evitată din cauza comportamentului părții vătămate care refuzase tratamentul injectabil obligatoriu. Pentru a-l imobiliza, cei trei învinuiți au utilizat forța, singura opțiune posibilă în acel moment [...].

În ceea ce privește intensitatea și efectele loviturilor, trebuie reținut că vătămarile suferite de partea vătămată în urma incidentului au fost grave, dar nu au fost aplicate cu intenția de a-i pune capăt vieții.”

20. La 2 august 2010, reclamanta a contestat rezoluția la procurorul superior ierarhic, subliniind mai multe lacune în derularea anchetei efectuate de procuror. Aceasta a subliniat că angajații spitalului erau vinovați de atingerea gravă adusă integrității fizice a fiului său și că, în cadrul anchetei administrative, unul dintre aceștia a menționat că medicul curant al fiului său nu fusese audiat de parchet, deși ar fi putut face precizări relevante cu privire la comportamentul pretins agresiv al victimei și, în consecință, cu privire la necesitatea de a-l imobiliza. La 6 august 2010, parchetul a respins contestația, motivând că loviturile aplicate victimei oricum nu au fost îndreptate spre organe vitale și nu a existat intenția de omor.

21. În urma plângerii reclamantei din 1 septembrie 2010, rezoluția de neîncepere a urmăririi penale a fost confirmată de Judecătoria Dâmbovița, prin Hotărârea din 25 martie 2011, unde au fost reluate motivele enunțate de parchet. Reclamanta a fost obligată la plata cheltuielilor de judecată de 30 lei (RON).

D. Decesul lui S.N.

22. La 11 martie 2011, S.N. a fost internat la Spitalul Sf. Ștefan cu diagnosticul de pneumonie. Două zile mai târziu, la 13 martie 2011, acesta a decedat la spital în urma unui stop cardiac.

23. La 24 aprilie 2013, la solicitarea Guvernului, o comisie de la Spitalul Sf. Ștefan, din care făcea parte medicul care îl tratase pe S.N., a stabilit că nu exista nicio legătură între incidentul din 2010 și decesul pacientului.

II. Dreptul intern relevant

24. Articolele relevante din Codul penal și Codul de procedură penală, precum și reglementările privind sănătatea mintală sunt rezumate în Hotărârea *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu împotriva României* [(MC), nr. 47.848/08, pct. 49, 50 și 53—63, CEDO 2014].

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 3 din Convenție

25. Reclamantii susțin că S.N. a suferit din partea angajaților statului, în perioada internării sale în spitalul de psihiatrie, tratamente pe care le califică drept acte de tortură. În plus, aceștia sunt de părere că ancheta desfășurată în speță de către autorități nu a fost efectivă. Aceștia invocă art. 3 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Cu privire la admisibilitate

1. Cu privire la calitatea procesuală

26. Guvernul consideră că reclamantii nu au calitatea procesuală necesară pentru a formula prezenta cerere în numele lui S.N., cerere pe care o consideră inadmisibilă pe motivul incompatibilității *ratione personae* în temeiul art. 34 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Curtea poate fi sesizată, printr-o cerere, de orice persoană fizică, organizație neguvernamentală sau grup de particulari care se pretind victime ale unei încălcări de către una dintre înaltele părți contractante a drepturilor recunoscute în convenție sau în protocoalele sale [...]. Înaltele părți contractante se angajează să nu împiedice prin nicio măsură exercitarea efectivă a acestui drept.”

a) Argumentele părților

27. Guvernul subliniază că reclamantul nu a participat în procedurile interne și, în consecință, nu a suferit efectele acestora. Mai susține că reclamantii nu se plâng de o atingere adusă drepturilor lor, ci se adresează Curții în numele lui S.N. Din acest punct de vedere, cauza de față se distinge de cauzele referitoare la dispariție sau deces în care Curtea a acceptat ca având calitate procesuală activă părinții victimelor. În plus, spre deosebire de aceste cauze, decesul lui S.N., în speță, nu este un efect al pretinselor încălcări ale Convenției.

28. Guvernul susține că situațiile în care moștenitorii unei persoane pot sesiza Curtea ar trebui să fie de natură excepțională. Acest atribut ar trebui să fie limitat la părțile din cererea care invocă chestiuni de interes general. Or, Guvernul observă că, în mai multe situații, Curtea a examinat chestiunile ridicate din perspectiva art. 3 de prezenta cerere. Acesta se referă la hotărârile *Filip împotriva României*, nr. 41.124/02, 14 decembrie 2006, în ceea ce privește caracterul efectiv al anchetei ca urmare a unor acuzații de rele tratamente și *Parascineti împotriva României*, nr. 32.060/05, 13 martie 2012, în ceea ce privește internarea psihiatrică.

29. Guvernul subliniază că reclamantii nu au pretins că au vreun interes material în speță.

30. Reclamantii contestă acest argument. Reamintesc mai întâi despre existența unei legături de rudenie între ei și S.N. În plus, reclamanta a fost curatorul lui S.N. în timpul vieții acestuia și, în această calitate, avea obligația de a angaja și de a continua orice acțiune necesară în fața autorităților cu privire la incidentele din 14 februarie 2010. Reclamantul nu avea nicio calitate procesuală activă, întrucât tatăl său era încă în viață. Întrucât S.N. a decedat în timpul procedurilor interne, reclamantul avea posibilitatea de a urmări orice demers juridic inițiat. Totuși, procedurile efective fiind epuizate rapid,

reclamantul nu a avut ocazia, din punct de vedere obiectiv, de a se constitui ca parte în procedură.

31. Reclamantii mai susțin că ar putea exista o legătură de cauzalitate între decesul lui S.N. și incidentul din 14 februarie 2010, având în vedere cauza decesului. Aceștia consideră că gravitatea incidentelor a căror victimă a fost S.N. justifică sesizarea Curții de către reclamantii în numele său.

b) Motivarea Curții

(i) *Principii generale*

32. Curtea s-a aplecat deja asupra chestiunii privind calitatea procesuală a rudelor apropiate victimelor decedate ce au sesizat Curtea în numele acestora. În Hotărârea *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu* (citată anterior, pct. 98, referințele la jurisprudență omise), Curtea a considerat:

„98. Situația este însă diferită atunci când victima directă a decedat înainte de introducerea cererii în fața Curții. În astfel de cazuri, Curtea, bazându-se pe o interpretare autonomă a noțiunii de «victimă», a fost dispusă să recunoască calitatea procesuală a unei rude apropiate, întrucât capetele de cerere ridicau o problemă de interes general, cu privire la «respectul drepturilor omului» (art. 37§1 *in fine* din Convenție), iar reclamantii, în calitate de moștenitori, aveau un interes legitim în menținerea cererii, respectiv ca urmare a unui efect direct asupra propriilor drepturi ale reclamantului. Trebuie remarcat faptul că aceste ultime cauze au fost aduse în fața Curții în urma sau în legătură cu o procedură internă la care victima directă participase ea însăși în cursul vieții.”

33. În cauzele în care decesul victimei directe are loc în circumstanțe despre care se pretinde că angajează răspunderea statului, Curtea a acceptat, în special, că acele capete de cerere întemeiate pe art. 3 din Convenție să fie aduse în fața Curții de o rudă apropiată [*Bazorkina împotriva Rusiei* (dec.), nr. 69.481/01, 15 septembrie 2005]. Curtea a ajuns la aceeași concluzie și cu privire la alte capete de cerere, de exemplu cele întemeiate pe art. 5 (*Lykova împotriva Rusiei*, nr. 68.736/11, pct. 63—66, 22 decembrie 2015).

34. În cauzele în care pretinsa încălcare a Convenției nu are o legătură extrem de apropiată cu dispariția sau decesul care angajează răspunderea statului, Curtea a urmat o abordare mult mai restrictivă, întemeindu-se pe noțiunea de drepturi netraserabile [în special, *Sanles Sanles împotriva Spaniei* (dec.), nr. 48.335/99, CEDO 2000-XI, referitor la art. 2, art. 3, art. 5, art. 8, art. 9 și art. 14 din Convenție, sau *Fairfield și alții împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 24.790/04, CEDO 2005-VI, referitor la art. 9 și art. 10]. În alte cauze referitoare la capete de cerere întemeiate pe art. 5, art. 6 și art. 8, Curtea a recunoscut calitatea de victimă persoanelor apropiate care au demonstrat existența unui interes moral (*Nölkenbockhoff împotriva Germaniei*, 25 august 1987, pct. 33, seria A nr. 123, și *Grădinar împotriva Moldovei*, nr. 7.170/02, pct. 95 și 97—98, 8 aprilie 2008) sau a unui interes material în cauză [*Ressegatti împotriva Elveției*, nr. 17.671/02, pct. 23—25, 13 iulie 2006, *Marie-Louise Loyen și Bruneel împotriva Franței*, nr. 55.929/00, pct. 29—30, 5 iulie 2005, *Nölkenbockhoff*, menționată anterior, pct. 33, și *Micallef împotriva Maltei* (MC), nr. 17.056/06, pct. 48, CEDO 2009]. Existența unui interes general care să necesite continuarea examinării plângerilor a fost, de asemenea, luată în considerare (*Marie-Louise Loyen și Bruneel*, pct. 29, *Ressegatti*, pct. 26, *Micallef*, pct. 46 și 50, toate trei citate anterior, și *Biç și alții împotriva Turciei*, nr. 55.955/00, pct. 22—23, 2 februarie 2006).

35. În ceea ce privește în special capetele de cerere întemeiate pe art. 3 din Convenție invocate de rudele apropiate din cauzele în care decesul victimei directe nu avea o legătură extrem de strânsă cu relele tratamente pretinse, Curtea nu a exclus posibilitatea de a recunoaște calitatea procesuală activă a victimelor indirecte. Acești reclamantii trebuie să probeze un interes moral puternic, în afara celui pecuniar, pe care l-ar putea

avea la finalul procedurilor interne sau alte motive imperative, de exemplu un interes general important care necesită ca plângerea să fie examinată [*Boacă și alții împotriva României*, nr. 40.355/11, pct. 45—50, 12 ianuarie 2016, și *Kaburov împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 9.035/06, pct. 56, 19 iunie 2012]. De asemenea, Curtea reamintește că, în mod evident, caracterul efectiv al anchetei penale efectuate ca urmare a unor acuzații de rele tratamente din partea unor agenți ai statului reprezintă cel mai important dacă nu unicul aspect de interes general al acestor cauze (*Kaburov*, menționată anterior, pct. 57).

36. În special, în Cauza *Kaburov* menționată anterior, Curtea a motivat că reclamantul (fiul victimei directe) nu a demonstrat „un interes moral puternic” sau „alte motive imperioase” pentru a se plânga în fața Curții, întrucât nu avea decât un interes strict pecuniar în procedura internă, respectiv acordarea de despăgubiri [*Kaburov*, menționată anterior, pct. 57; a se vedea, *mutatis mutandis*, *Brūzītis împotriva Letoniei* (dec.), nr. 15.028/04, pct. 49, 26 august 2014]. Victima directă cu privire la care exista suspiciunea că fusese bătută de poliție în timpul arestării sale a decedat în timpul procedurilor interne și moștenitorul său a sesizat Curtea la o lună după data hotărârii interne definitive cu privire la acordarea de despăgubiri pentru rele tratamente; la acea dată, ancheta penală era deja încheiată de aproape cinci ani (*Kaburov*, menționată anterior, pct. 23—34 și 38—42).

37. În Cauza *Sotirova împotriva Bulgariei* [(dec.), nr. 55.401/07, pct. 19, 29 și 57, 21 octombrie 2014], Curtea a considerat că trebuia să fie sesizată de către victima directă în timpul vieții, ținând cont de faptul că și la momentul introducerii cererii de către văduva victimei, la unsprezece luni de la deces, ancheta penală era încă în curs.

38. În cele din urmă, în Cauza *Tomaszewscy împotriva Poloniei* (nr. 8.933/05, pct. 30 și 79, 15 aprilie 2014), Curtea, după ce a reamintit că poate exista un interes moral pentru rudele apropiate de a introduce o cerere în numele victimei, între timp decedată, pentru rele tratamente din partea poliției, în special pentru a o absolvi de orice vinovăție, nu a recunoscut calitatea procesuală activă a mamei victimei, observând că procedurile interne relevante fuseseră încheiate prin decesul victimei (argumentul întemeiat pe natura personală a procedurilor penale împotriva victimei directe a fost folosit din perspectiva art. 5 pentru a nu recunoaște calitatea procesuală activă pentru rudele apropiate în Cauza *Biç și alții*, menționată anterior, pct. 23).

(ii) *Aplicarea acestor principii în speță*

39. În speță, Curtea reține că reclamantii se plâng de relele tratamente aplicate lui S.N. de angajații spitalului public de psihiatrie în care acesta se găsea internat. Victima directă a încălcărilor pretinse ale Convenției a decedat înainte de introducerea prezentei cereri. Reclamantii pretind că decesul lui S.N. a fost cauzat de relele tratamente suferite la spital, dar această acuzație este contestată de Guvern. Curtea reține că singura opinie cu privire la această chestiune a fost exprimată de doctori la trei ani de la deces, fără ca o expertiză medico-legală să fie efectuată; în plus, reclamantii nu au avut niciodată posibilitatea de a contesta concluziile doctorilor (*supra*, pct. 23). Elementele aflate în posesia Curții nu permit stabilirea cu certitudine dacă a existat o legătură de cauzalitate sau nu între incidentele din 2010 și decesul victimei.

40. Curtea observă că reclamanta, în calitate de curator al lui S.N., a depus o plângere penală, a participat activ la procedurile interne ca reprezentantă a victimei și a continuat aceste proceduri după decesul lui S.N. [*Ilhan împotriva Turciei* (MC), nr. 22.277/93, pct. 54, CEDO 2008-VII]. Tot în calitate de curator, aceasta avea obligația legală de a-i supraveghea interesele (*Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu*, menționată anterior, pct. 60). În consecință, aceasta a fost preocupată în mod direct de finalitatea procedurii, întrucât avea interesul moral superior de a vedea identificate și pedepsite

persoanele răspunzătoare. Interesul său în cauză merge dincolo de la un simplu interes pecuniar [*İlhan*, menționată anterior, pct. 54, și, *a contrario*, *Nassau Verzekering Maatschappij N.V. împotriva Țărilor de Jos* (dec.), nr. 57.602/09, pct. 23—24, 4 octombrie 2011, *Kaburov*, menționată anterior, pct. 57—58, și *Brincat și alții împotriva Maltei*, nr. 60.908/11, 62.110/11, 62.129/11, 62.312/11 și 62.338/11, pct. 18—21 și 132, 24 iulie 2014, precum și supra, pct. 36]. Ținând cont de acest interes al reclamantei, procedura internă vizată depășește cadrul unei proceduri legate strict de persoana lui S.N. și dobândește astfel o dimensiune morală proprie (*a contrario*, *Tomaszewscy*, menționată anterior, pct. 79, și *Biç și alții*, menționată anterior, pct. 23).

41. Reclamantul, în ceea ce-l privește, nu a putut participa la procedurile interne, întrucât, la momentul respectiv, tatăl său era încă în viață. La decesul victimei, acesta s-a comportat în solidar cu reclamanta, introducând prezenta cerere. A demonstrat, în același timp, că interesul său este similar cu cel al reclamantei, și anume de a-i vedea pe autorii relexlor tratamente aplicate tatălui său identificați și pedepsiți în mod corect. Participarea sa la procedura în speță, ținând cont de miza pe care o reprezintă pentru reclamant și pentru memoria victimei, este justificată de interesul său moral propriu (*a contrario*, *Tomaszewscy*, menționată anterior, pct. 79, și *Biç și alții*, menționată anterior, pct. 23). Astfel, Curtea consideră că respectivele concluzii la care a ajuns la pct. 40 cu privire la reclamantă sunt la fel de valabile și pentru reclamant.

42. În plus, răspunderea statului este angajată pentru rele tratamente contrare art. 3 și suferite într-un spital public (*mutatis mutandis*, *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu*, menționată anterior, pct. 134, și *Atudorei împotriva României*, nr. 50.131/08, pct. 139, 16 septembrie 2014).

43. Întrucât victima a decedat cu foarte puțin timp înainte de pronunțarea hotărârii definitive interne, reclamantii au depus plângerea în fața Curții în termenul de șase luni ce a urmat. Procedura în fața instanțelor interne nefiind încă finalizată înainte de decesul lui S.N., acesta nu putea să sesizeze în mod valabil Curtea în timpul vieții sale (*a se vedea*, *a contrario*, *Sotirova*, menționată anterior, pct. 57, precum și *supra*, pct. 37). În plus, instanțele interne au examinat fondul cauzei chiar după decesul victimei directe (*a contrario*, *Tomaszewscy*, menționată anterior, pct. 30 și 79, și, *mutatis mutandis*, *Biç și alții*, menționată anterior, pct. 16).

44. Pentru toate aceste motive, Curtea consideră că reclamantii au calitatea procesuală pentru a se plânge în fața Curții pentru relele tratamente pretins suferite de către S.N. și pentru absența caracterului efectiv al anchetei efectuate de autorități.

45. Prin urmare, este necesar să se respingă excepția Guvernului.

2. Cu privire la epuizarea căilor de atac interne

a) Argumentele părților

46. Guvernul admite că, deși a recunoscut că S.N. a suferit o agresiune și că a pedepsit persoanele răspunzătoare, spitalul nu a plătit victimei despăgubiri pentru prejudiciul suferit. Acesta consideră totuși că S.N. putea să inițieze o acțiune împotriva spitalului. Această procedură ar fi fost mult mai eficace decât o acțiune individuală împotriva tuturor persoanelor răspunzătoare. Guvernul citează, în acest sens, cauzele *Stihi-Boos împotriva României*, (dec.) nr. 7.823/06, pct. 64, 11 februarie 2011, și *Codarcea împotriva României*, nr. 31.675/04, 2 iunie 2009.

47. Reamintește că, în ceea ce privește sistemul de sănătate, acțiunile de drept penal nu pot fi considerate ca fiind singura opțiune.

48. Reclamantii reamintesc că reclamanta s-a constituit parte civilă în procesul penal împotriva persoanelor răspunzătoare de comiterea violențelor asupra lui S.N. Aceștia au contestat acuzațiile Guvernului conform cărora ar fi putut obține de la

spital, în numele lui S.N., despăgubiri pentru prejudiciul suferit, considerând că este vorba despre o construcție juridică ipotetică și iluzorie, contrară normelor de procedură penală internă și Convenției. Ei mai reamintesc că nu au fost informați nici cu privire la evoluția, nici cu privire la modul de soluționare a acțiunii administrative angajate de spital împotriva persoanelor răspunzătoare. Din această cauză, nu au avut posibilitatea reală de a solicita o reparație în temeiul concluziilor acestei acțiuni.

49. În orice caz, reclamantii consideră că Guvernul nu a demonstrat existența vreunui recurs efectiv de epuizat și nu a prezentat nicio hotărâre judecătorească care să permită Curții să verifice caracterul efectiv al unei căi eventuale de recurs.

50. În cele din urmă, susțin că doar o sancțiune penală poate avea un caracter preventiv pentru evitarea unor incidente similare.

b) Motivarea Curții

(i) Principii generale

51. Curtea se referă la principiile generale din materia epuizării căilor de atac interne, așa cum au fost recent reiterate în *Cauza Gherghina împotriva României* [(dec.) (MC), nr. 42.219/07, pct. 83—89, 9 iulie 2015].

52. Art. 35 § 1 impune, de asemenea, invocarea în fața instituției interne adecvate, cel puțin în substanță și în formele și termenele prevăzute de dreptul intern, a pretențiilor ce vor fi formulate ulterior la Strasbourg [*Vučković și alții împotriva Serbiei* (excepție preliminară) (MC), nr. 17.153/11, și 29 de alte cereri, pct. 72, 25 martie 2014, alături de referințele citate].

(ii) Aplicarea acestor principii în speță

53. Analizând circumstanțele concrete ale speței prezente, Curtea observă că reclamanta a formulat, în numele lui S.N., o plângere penală împotriva persoanelor răspunzătoare de rele tratamente, pe care le-a acuzat de tentativă de ucidere din culpă și de purtare abuzivă și ulterior de atingere gravă adusă integrității fizice a fiului său, precum și că aceasta și-a manifestat, chiar de la început, dorința de a obține despăgubiri (*supra*, pct. 17 și 20). Capătul de cerere a fost examinat de autoritățile interne, procuror și instanțe. Această procedură constituie, în principiu, o cale de atac disponibilă, adecvată și relevantă pentru încălcarea incriminată (*mutatis mutandis*, *Stoica împotriva României*, nr. 42.722/02, pct. 105—109, 4 martie 2008). În aceste condiții, reclamanta a utilizat o cale de drept aparent efectivă și suficientă în numele lui S.N. și nu se poate cere de la aceasta și nici de la reclamant, după decesul lui S.N., să încerce să utilizeze și altele care erau disponibile, dar care nu prezentau deloc mai multe șanse de reușită [*Nada împotriva Elveției* (MC), nr. 10.593/08, pct. 142, CEDO 2012].

54. În consecință, este necesar să se respingă excepția invocată de Guvern.

c) Cu privire la temeinicie

55. Pe de altă parte, Curtea constată că această cerere nu este în mod vădit nefondată în sensul art. 35 § 3 (a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, Curtea o declară admisibilă.

B. Cu privire la fond

1. Cu privire la aspectul material al art. 3 din Convenție

a) Argumentele părților

56. Reclamantii solicită Curții să constate că tratamentul suferit de S.N. la 14 februarie 2010 și în zilele următoare constituie tortură, pentru motivele explicate în detaliu în observațiile lor. În special, aceștia fac referire la starea de vulnerabilitate a lui S.N., bolnav mintal internat într-un spital de psihiatrie, la intensitatea forței utilizate și a suferinței provocate astfel, la scopul agresiunii care urmărea să o pedepsească pe victimă. Aceștia subliniază condițiile precare ale plasării în izolare pentru 12 ore, fără hrană și tratament medical, fără căldură și acces la toalete, absența tratamentului medical în cele două zile ulterioare altercației și urmările pulmonare suferite de victimă.

57. Guvernul recunoaște că S.N. a suferit rele tratamente la spital.

58. Subliniază că S.N. a fost internat din propria dorință la spital, unde se ofereau condiții materiale foarte bune de cazare și de tratament pentru pacienți. Deși este un spital public, acesta primește și pacienți din sistemul privat. În consecință, personalul nu poate fi asimilat funcționarilor publici.

b) Motivarea Curții

(i) Principii generale

59. Mai întâi, Curtea reamintește că, pentru a intra sub incidența art. 3, relele tratamente trebuie să atingă un grad minim de gravitate. Aprecierea acestui grad minim este relativă în esență; ea depinde de ansamblul de circumstanțe specifice cauzei, de exemplu durata tratamentului sau efectele sale fizice ori psihologice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei [M.S. *împotriva Croației* (nr. 2), nr. 75.450/12, pct. 95, 19 februarie 2015, și *Blokhin împotriva Rusiei* (MC), nr. 47.152/06, pct. 135, 23 martie 2016]. În cazul în care o persoană este privată de libertate, folosirea forței fizice împotriva sa atunci când nu se dovedește necesară din cauza comportamentului său aduce atingere demnității umane și constituie, în principiu, o încălcare a dreptului garantat de art. 3 [Labita *împotriva Italiei* (MC), nr. 26.772/95, pct. 120, CEDO 2000-IV].

60. În final, Curtea reiterează că trebuie ținut cont, în cazul persoanelor bolnave mintal, de vulnerabilitatea și incapacitatea lor, în anumite situații, de a se plânge într-o manieră coerentă sau doar de a se plânga de efectele unui tratament aplicat asupra propriei persoane, pentru a aprecia dacă respectivul tratament era incompatibil cu cerințele art. 3 (*Keenan împotriva Regatului Unit*, nr. 27.229/95, pct. 111, CEDO 2001-III; *Bureš împotriva Cehiei*, nr. 37.679/08, pct. 85, 18 octombrie 2012).

(ii) Aplicarea acestor principii în speță

61. Curtea reamintește că, la 14 februarie 2010, S.N. a fost lovit de trei angajați ai spitalului de psihiatrie și că a suferit răni la cap și fracturi la trei coaste care au necesitat o intervenție chirurgicală la plămâni (*supra*, pct. 10 și 11). În orice caz, această reacție violentă a fost rezultatul refuzului său de a lua tratamentul. Autoritățile interne, în timpul anchetei efectuate cu privire la faptele, precum și Guvernul în observațiile sale au recunoscut existența acestor abuzuri (*supra*, pct. 12, 19 și 20 *in fine* și, respectiv, pct. 57).

62. Violențele suferite de S.N. au fost suficient de grave pentru a intra în sfera de aplicare a art. 3 din Convenție. În plus, tratamentul contrar Convenției a fost aplicat de personalul unui spital public, angajând astfel răspunderea statului (*supra*, pct. 39 și 42).

63. Curtea observă că cei trei făptuitori au făcut declarații contradictorii cu privire la justificarea comportamentului lor: pe de o parte, în timpul procedurii disciplinare, au admis că victima nu fusese violentă și, pe de altă parte, în timpul anchetei penale, au invocat comportamentul agresiv al acesteia (*supra*, pct. 14 și, respectiv, pct. 18). Cu toate acestea, nimic nu pare să justifice gradul de forță utilizat pentru imobilizarea lui S.N. (*mutatis mutandis*, *Rehbock împotriva Sloveniei*, nr. 29.462/95, pct. 76, CEDO 2000-XII). Elementele aflate la dosar nu indică că S.N. ar fi fost violent sau că ar fi reprezentat un pericol pentru el însuși sau pentru ceilalți (personalul sau pacienții din spital). Astfel, în ciuda pretensei sale agitații, a fost lăsat fără supraveghere specială în timpul necesar asistenței medicale pentru a obține ajutor din partea colegilor săi. Pe de altă parte, nicio altă persoană, inclusiv asistenta medicală chemată în ajutor, nu pare să fi suferit leziuni în timpul incidentelor. În plus, rănilor provocate lui S.N. au fost foarte grave, punându-i viața în pericol, conform expertizei medicale (*supra*, pct. 12).

64. Pentru aceste motive, Curtea este convinsă că S.N. a fost supus unor violențe psihice ce au constituit un tratament inuman și degradant care nu a fost necesar ca urmare a

comportamentului său (*supra*, pct. 60, precum și, *mutatis mutandis*, *Ribitsch împotriva Austriei*, 4 decembrie 1995, pct. 36 și 38, seria A, nr. 336). Curtea ajunge la această concluzie chiar fără să țină cont de vulnerabilitatea lui S.N., persoană suferind de o boală psihică care era internată într-un spital de psihiatrie.

65. Curtea ia în considerare și faptul că, după incident, S.N. a fost plasat în izolare fără să-i fie acordat niciun fel de îngrijire medicală, în ciuda gravității rănilor suferite în timpul incidentului și în condiții materiale deplorabile (*supra*, pct. 8).

66. Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție ca urmare a tratamentului la care a fost supus S.N. la 14 februarie 2010 la spitalul de psihiatrie, agresiunii suferite și plasării sale ulterioare în izolare.

2. Cu privire la aspectul procedural al art. 3 din Convenție

a) Argumentele părților

67. Reclamanții susțin că autoritățile interne, parchet și instanță, au tratat cauza într-un mod superficial. Aceștia subliniază că niciun martor la incident nu a fost audiat de procurori și că doar inculpații au dat declarații.

68. Guvernul consideră că ancheta administrativă a îndeplinit foarte bine condițiile prevăzute de Convenție, întrucât aceasta a dus la identificarea și pedepsirea celor răspunzători de abuzurile asupra victimei. Reiterează apoi argumentul conform căruia plângerea penală nu constituia acțiunea cea mai potrivită în speță.

b) Motivarea Curții

(i) Principii generale

69. Curtea reamintește că, în cazul în care o persoană susține în mod credibil că a suferit un tratament contrar art. 3, aceste acuzații trebuie să facă obiectul unei anchete oficiale și efective care să permită identificarea și pedepsirea celor vinovați și care să răspundă criteriilor enunțate mai ales în Hotărârea M.S., menționată anterior (pct. 74—77).

(ii) Aplicarea acestor principii la faptele cauzei

70. Analizând situația de fapt a speței, Curtea observă că, în timpul anchetei penale deschise ca urmare a plângerii depuse de reclamantă, parchetul a pronunțat o rezoluție de neîncepere a urmăririi penale, cu motivarea că loviturile aplicate lui S.N. nu au fost îndreptate către organe vitale, iar inculpații nu au avut intenția de a-l ucide. Această decizie a fost confirmată prin hotărârea definitivă a judecătoriei.

71. Nici parchetul, nici instanța în cauză nu au examinat dacă utilizarea forței fusese strict necesară și dacă aceasta fusese proporțională cu gravitatea situației. Aceștia nici nu au încercat să coroboreze declarațiile contradictorii ale celor trei persoane răspunzătoare în cele două proceduri inițiate împotriva acestora (*supra*, în special, pct. 14 și 18). Pe de altă parte, nu rezultă că parchetul a audiat și alte persoane ale căror declarații ar fi putut aduce alte elemente relevante, precum, de exemplu, doctorul curant al victimei, în ciuda unei cereri exprese din partea reclamantei (*supra*, pct. 20).

72. Curtea observă, de asemenea, că autoritățile s-au mulțumit să disculpe persoanele răspunzătoare de acuzațiile cele mai grave, fără să reușească să stabilească ce se întâmplase în realitate și răspunderea lor penală pentru evenimente.

73. Curtea reamintește că victima era într-o stare vulnerabilă și consideră că acest element nu fost luat în considerare suficient de organele de cercetare (*supra*, pct. 64, și, *mutatis mutandis*, M.S., menționată anterior, pct. 76).

74. Curtea nu pierde din vedere faptul că nu a fost efectuată nicio anchetă cu privire la necesitatea și oportunitatea de a-l plasa pe S.N. în izolare după incidente.

75. Ținând seama de elementele menționate anterior, Curtea apreciază că autoritățile nu au efectuat o anchetă efectivă. În consecință, constată că a fost încălcat aspectul procedural al art. 3 din Convenție.

II. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

76. În conformitate cu art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

77. Reclamanta solicită, cu titlu de prejudiciu material, suma de 30 RON reprezentând cheltuielile de judecată din procedura internă, prezentând probe în acest sens. Pretinde și suma de 1.790,68 RON pe care spitalul, care îl tratase de urgență pe fiul său pentru rănilor suferite la 14 februarie 2010, ar putea să o solicite de la reclamantă. Reclamanta estimează prejudiciul la 409,11 euro (EUR).

78. Fiecare reclamant pretinde 20.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral ca urmare a abuzurilor suferite de S.N. și a modului în care autoritățile au efectuat ancheta. Aceștia descriu impactul emoțional major pe care violențele suferite de S.N. l-au avut asupra lor, precum și durerea și tristețea profunde resimțite ca urmare a suferințelor acestuia și absenței unui răspuns din partea autorităților. În plus, reclamanta invocă umilința la care a fost supusă de autorități pentru că a fost obligată să plătească cheltuielile de judecată în procesul penal. Reclamantul susține că a fost profund marcat de suferința tatălui său și că această suferință a fost sporită de modul în care tatăl său a fost umilit și tratat.

79. Guvernul observă că suma pretinsă cu titlu de prejudiciu material reprezintă de fapt cheltuielile de judecată ocazionate de procedura internă și consideră că această sumă nu este relevantă pentru încălcările pretinse în fața Curții. Susține că pretenția respectivă nu a fost susținută de probe. Guvernul consideră că nu există o legătură de cauzalitate între suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral și încălcările invocate. În orice situație, solicită Curții să țină cont de sumele acordate în cauze similare.

80. Curtea consideră că pretenția de restituire a cheltuielilor de judecată în fața instanțelor interne intră în sfera de aplicare

a art. 41. Din aceasta cauză, Curtea consideră rezonabil să acorde reclamantei suma de 7 EUR cu acest titlu.

De asemenea, Curtea consideră că trebuie să li se acorde reclamantilor în solidar suma de 12.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

81. De asemenea, reclamantii solicită 6.200 EUR pentru cheltuielile efectuate în fața Curții, defalcate astfel:

— 5.900 EUR cu titlu de onorarii avocat în fața Curții, detaliate conform contractului încheiat între reclamantii și avocat; aceștia solicită ca suma să fie plătită direct în contul avocatului lor, dna N. Popescu;

— 300 EUR cu titlu de cheltuieli efectuate de Fundația Centrul de Resurse Juridice, reprezentând cheltuieli de secretariat (taxe poștale, telefon, fotocopii). Conform contractului încheiat între reclamantii și fundație, aceasta și-a asumat toate activitățile de secretariat necesare în cauză. Reclamantii solicită ca această sumă să fie plătită direct fundației.

82. Guvernul apreciază că suma solicitată cu titlu de onorarii avocat este excesivă și subliniază că nu a fost prezentat niciun document justificativ pentru cheltuielile de secretariat. Solicită Curții să acorde o sumă rezonabilă cu acest titlu.

83. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al cuantumului lor. În speță, ținând seama de documentele de care dispune și de jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabilă sumele de 5.900 EUR și 300 EUR pentru procedura în fața Curții și le acordă reclamantilor. Sumele vor fi plătite direct în conturile bancare respective.

C. Dobânzi moratorii

84. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,**CURTEA:**

1. respinge, în unanimitate, obiecția Guvernului cu privire la calitatea procesuală activă a reclamantei și declară cererea admisibilă în măsura în care a fost introdusă de reclamantă;

2. respinge, cu majoritate, obiecția Guvernului cu privire la calitatea procesuală activă a reclamantului și declară cererea admisibilă în măsura în care a fost introdusă de reclamant;

3. hotărăște, în unanimitate, că a fost încălcat art. 3 din Convenție sub aspect material;

4. hotărăște, în unanimitate, că a fost încălcat art. 3 din Convenție sub aspect procedural;

5. hotărăște, în unanimitate:

a) că statul pârât trebuie să plătească în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 12.000 euro (douăsprezece mii euro), la care se va adăuga orice sumă putând fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral, în solidar, reclamantilor;

(ii) 7 EUR (șapte euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul material, reclamantei;

(iii) 6.200 EUR (șase mii două sute euro) plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată în fața Curții, care trebuie plătite direct în conturile bancare indicate de reprezentanta reclamantului și de fundație, conform solicitării reclamantilor;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

6. respinge, în unanimitate, cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 14 iunie 2016, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE
ANDRÁS SAJÓ

Grefier,
Marialena Tsirli

În conformitate cu art. 45 § 2 din Convenție și art. 74 § 2 din Regulament, la prezenta hotărâre se anexează opinia parțial separată a doamnei judecător Kucsko-Stadlmayer, la care aderă și domnul judecător Sajó și domnul judecător Tsotsoria.

Opinia parțial separată a doamnei judecător Kucsko-Stadlmayer, la care aderă și domnul judecător Sajó și domnul judecător Tsotsoria*)

Sunt total de acord cu colegii mei, care au concluzionat că a existat o încălcare a art. 3 din Convenție.

Totuși, nu putem fi de acord cu pct. 41 din hotărâre, unde Curtea atribuie celui de-al doilea reclamant calitatea de victimă.

Art. 34 exclude cererile pe calea *actio popularis* (*Klass și alții împotriva Germaniei*, 6 septembrie 1978, pct. 33, seria A, nr. 28). Curtea a creat noțiunea de „victimă indirectă” cu scopul de a permite examinarea unei cereri atunci când „victima directă” a decedat sau a dispărut. Conform jurisprudenței sale constante, persoanele apropiate de o persoană decedată nu pot pretinde calitatea de victimă decât în anumite condiții. În Hotărârea *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu împotriva României* (MC), nr. 47.848/08, CEDO 2014, Curtea a hotărât că trebuie să existe fie un efect direct asupra drepturilor proprii ale reclamantului, fie o problemă de interes general cu privire la „respectarea drepturilor omului” și un interes legitim pentru reclamant în menținerea cererii (pct. 98). Atunci când încălcarea pretinsă a Convenției nu se raportează strict la decesul victimei directe, reclamantul trebuie să stabilească existența unui interes moral solid sau alte motive imperative care necesită continuarea examinării capetelor de cerere [*Sanles Sanles împotriva Spaniei* (dec.), nr. 48.335/99, CEDO 2000-XI, *Kaburov împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 9.035/06, pct. 56, 19 iunie 2012, și *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu*, menționată anterior, pct. 100]. În toate aceste grupuri de cauze este indispensabil ca acel capăt de cerere să fie admisibil pentru clarificarea întrebărilor din sfera drepturilor omului. Jurisprudența relevantă este citată *in extenso* la pct. 32—38 din hotărâre.

În speță, prima reclamantă, în calitate de curator al fiului său, se plânge de lovituri aplicate intenționat și abuziv asupra acestuia de angajați ai spitalului din Gura Ocniței. Chiar înainte de decesul fiului său, ea introdusese aceste capete de cerere în numele lui. Cel de-al doilea reclamant nu a putut participa în această procedură. A compărut în calitate de fiu al victimei abia în cadrul cererii introduse în fața Curții în temeiul art. 3 (și nu al art. 2) din Convenție. Se pare că nu exista niciun motiv excepțional pentru ca acest aspect al cererii — în afară de cel privitor la bunica sa — să facă necesară continuarea examinării din partea Curții.

Din rațiuni metodologice și cu scopul de a nu prejudicia viitoarele cauze, ar fi fost importantă examinarea mai atentă, pentru fiecare dintre reclamanți, a criteriilor stricte de admisibilitate, așa cum au fost stabilite de Curte.

*) Traducere.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

